

**Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności**

**Ogólnopolska Federacja na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności**
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20
e-mail: biuro@bezdomnosc.pl
KRS: 0000613899

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

L. dz. 32/F/2016

Zabrze, dn. 28.11.2016 r.

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa

ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na ogłoszone przez Ministerstwo konsultacje publiczne nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (projekt nr UD 66), Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności zrzeszająca największe polskie organizacje świadczące usługi osobom bezdomnym informuje, że z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy mające na celu racjonalizację i uelastycznianie regulacji w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym, pozwalające mieć nadzieję na łatwiejszy dostęp do mieszkań socjalnych i komunalnych, a tym samym na zmniejszenie skali zjawiska bezdomności. W szczególności doceniamy zmianę w ustawie Kodeks postępowania cywilnego, likwidującą możliwość eksmisji dłużnika wprost do placówki dla osób bezdomnych.

Jednakże w trosce o zapewnienie prawa zapobiegającego wchodzeniu osób z problemami mieszkaniowymi w bezdomność, zwracamy Państwa uwagę na dwie palące kwestie, które mogą być przeciwskuteczne wobec całościowego kierunku proponowanych zmian prawnych, tj. powodować zwiększanie liczebności osób bezdomnych oraz ich bytowanie w warunkach zagrażających zdrowiu i życiu.

Pierwszą kwestią jest zapisana w art. 1 pkt. 8 likwidacja katalogu osób (najbardziej wrażliwych na wykluczenie społeczne członków społeczeństwa – kobiety w ciąży, dzieci i ich opiekunowie, niepełnosprawni i ich opiekunowie, obłożnie chorzy, emeryci i renciści, bezrobotni), które uprawnione są w przypadku eksmisji do lokalu socjalnego. Zwracamy uwagę, że osoby z ww. katalogu bardzo rzadko będą w stanie samodzielnie zapewnić sobie rozwiązanie mieszkaniowe po eksmisji, zaś wprowadzenie tego zapisu spowoduje powrót do znanych z lat 90-tych dramatycznych eksmisji na bruk. Co więcej, w przypadku osób niesamodzielnych zachodzić będzie konieczność umieszczenia ich w Domach Pomocy Społecznej, co stanowić będzie znacznie większe obciążenie dla budżetów gminnych niż przyznanie im lokalu socjalnego. Zwracamy także uwagę, że wiara w prawidłową ocenę sytuacji osoby eksmitowanej przez sąd, na której zasada się proponowana zmian, została wprost podważona w uzasadnieniu wprowadzenia omawianego katalogu w 2001 r. – ustawodawca wskazywał wówczas na formalizm postępowania sądowego, brak inicjatywy sądów w ustaleniu sytuacji osoby eksmitowanej i nagminne obarczanie tejże osoby ciężarem udowodnienia okoliczności wskazujących na konieczność przyznania lokalu socjalnego. Nie są nam znane żadne okoliczności wskazujące na to, że w tym zakresie zaszły w czasie obowiązywania katalogu jakiegokolwiek pozytywne zmiany, wręcz przeciwnie – sytuacja mieszkaniowa Polaków ulegała w tym okresie ciągłemu pogorszeniu, w związku z czym znoszenie go wydaje się bezzasadne. Co więcej, wydaje się, że w sytuacji ograniczonych zasobów mieszkaniowych, gminy, jako strony w postępowaniach

**Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności**

**Ogólnopolska Federacja na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności**
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: biuro@bezdomnosc.pl

KRS: 0000613899

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

eksmisyjnych (w ramach tzw. interwencji ubocznej), będą naciskać na sądy aby wydawały wyroki niekorzystne dla osób eksmitowanych. Nie podlega bowiem żadnej wątpliwości, że gminy mają znacznie większe możliwości procesowe niż emeryt czy osoba obłożnie chora, której właśnie wali się cały świat – tak bowiem należy traktować eksmisję takiej osoby. Oczywiście rozumiemy i nie obniżamy znaczenia roszczeń właścicieli najmowanych lokali, których prawa mają zostać zagwarantowane proponowanym zapisem, wydaje się jednak, że jego wprowadzenie miałoby sens w sytuacji, kiedy gminy będą dysponować wystarczającym zasobem mieszkaniowym (co jest celem tej i innych zmian prawnych wynikających z Narodowego Programu Mieszkaniowego). Dopóki jednak gminy dysponują niezwykle ograniczonym zasobem i w ich interesie jest nieprzyznawanie lokali socjalnych nawet najbardziej potrzebującym, wartością nadrzędną powinno być ludzkie zdrowie i życie. **W związku z powyższym postulujemy wykreślenie art. 1 pkt. 8 ustawy nowelizującej.**

Druga kwestia, to proponowane w art. 1 pkt. 9 ustawy nowelizującej umożliwienie eksmisji do pomieszczenia tymczasowego w tzw. okresie ochronnym, tj. od 1 listopada do 31 marca roku następnego. Zwracamy uwagę, że obecnie nie funkcjonują żadne standardy pomieszczeń tymczasowych – jedyne czego wymaga ustawodawca to 5 m² powierzchni mieszkalnej na osobę oraz „nadawanie się do zamieszkania”. Zapisy te stanowią więc pole do licznych nadużyć – dopuszczają bowiem pomieszczenia bez dostępu do jakichkolwiek mediów, w tym niezbędnego w miesiącach zimowych ogrzewania. Ponadto, zgodnie z prawem, pomieszczenie tymczasowe przyznawane jest przez gminę na okres 1-6 miesięcy, co nie gwarantuje pobytu osoby eksmitowanej przez cały okres ochronny, narażając ją na bezdomność i bytowanie w miejscach niemieszkalnych w miesiącach zimowych. Zwracamy uwagę, że wprowadzenie instytucji okresu ochronnego uzasadnione jest faktem, iż jest to okres pełnego obłożenia placówek dla osób bezdomnych. Zatem osoba eksmitowana w tym okresie ma bardzo niewielkie szanse na znalezienie miejsca w takiej placówce i zmuszona będzie do bytowania w miejscach zupełnie nie nadających się do zamieszkania i urągających ludzkiej godności (piwnice, węzły ciepłownicze, altany działkowe, itp.) Proponowana zmiana powoduje więc bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osób eksmitowanych i stoi w całkowitej sprzeczności z art. 30 Konstytucji RP obligującym władze publiczne do poszanowania i ochrony przyrodzonej i niezbywalnej godności człowieka. **W związku z powyższym postulujemy wykreślenie art. 1 pkt. 9 ustawy nowelizującej.**

Z wyrazami szacunku,

Jakub Wilczek

Prezes Federacji

W imieniu członków Federacji:

Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej

Caritas Diecezji Kieleckiej

Fundacja Chrześcijańska Adullam

Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności

Stowarzyszenie Monar

Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne Prometeusz

Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

Ogólnopolska Federacja na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: biuro@bezdomnosc.pl

KRS: 0000613899

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

Stowarzyszenie Otwarte Drzwi

Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Agape

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Grudziądzkie

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Zabrzeńskie

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Zarząd Główny

Związek Organizacji Sieć Współpracy Barka

oraz

Kamilińska Misja Pomocy Społecznej

Otrzymują:

1. Adresat
2. strona internetowa www.bezdomnosc.pl
3. a/a